

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Muzejní lekce pro školy

Nabídka **p**rogramů
2011/2012

Novinky

Letos v naší nabídce programů najdete nově i upoutávku na dvě zajímavé výstavy v Muzeu Beskyd, ke kterým ale nenabízíme lekce. První z nich - **Nejlepší dětské literární práce** - připravila Městská knihovna Frýdek-Místek, která vystavuje v muzejní učebně nejlepší díla mezinárodní dětské soutěže v psaní a ilustrování knih. Druhá výstava Muzea Beskyd přibližuje **Zvyky jarního a letního období**. Další letošní novinkou jsou **tři přírodovědné vycházky a lekce**, které připravily a zrealizují odborné pracovnice přírodovědného oddělení Muzea Beskyd. Lekce **Putování po Beskydech** probíhá ve stejnojmenné dlouhodobé výstavě Muzea Beskyd, archeologická lekce s výstavou v muzejní učebně **Pobeskydí v pravěku a středověku** nás seznámí s nálezy archeologů v oblasti Moravy a Slezska. **Prapodivné Vánoce** se podívají na méně známé zvyky adventní doby a vyrobíme si ozdobu ze šišek. Při lekci **Vánoční pozdrav dřívě a dnes** zhotovíme vinš a netradiční pozdravy. Zajímavá bude hravá lekce ve velké výstavě **Svět dětí a jejich hraček. Velikonoční vajíčková dílna** se bude zabývat tradičním i netradičním zkrášlením vajíčka. Nově jsou zařazeny lekce **Staré sochy Frýdku-Místku a jejich legendy, Místecké památky 1 a Zámky v Moravskoslezském kraji**. Z lekcí do škol (Muzea na cestách) je nově nabídnuta lekce **Kouzelný svět kalendářů**, nebo přiblížení osudů umělce **Ladislava Dryáka**. V nabídce zůstávají lekce o památkách, dějinách umění, pověstech i vycházky. Další informace k lekcím Vám podají lektori Mgr. Jaromír Polášek a Mgr. Marek Weissbrod a odborné pracovnice Přírodovědného oddělení RNDr. Magdaléna Roháčová, PhD., Mgr. Eva Stanovská a Mgr. Kateřina Janová. Věříme, že pro Vás budou muzejní lekce užitečnou a příjemnou součástí výuky.

Kapacita

Muzejní učebna	max. 30 osob
Předn. sál Zeleného domu	max. 40 osob
Lekce ve škole	max. dvě třídy najednou

Ceny lekcí

Lekce v muzeu	8 Kč za žáka
Lekce ve Vaší škole	10 Kč za žáka
Vycházka (do dvou hodin)	10 Kč za žáka
Vycházka (více než dvě hodiny)	15 Kč za žáka

Pedagogický doprovod má u všech akcí **vstup zdarma**.

Příchod na lekci

Při příchodu na lekci se ohlaste na pokladně frýdeckého zámku a uhradte cenu lekce. Pokud je lekce v zámecké či muzejní expozici, lektor si Vás na pokladně vyzvedne. Na lekci v muzejní učebně je nutno sejít parkem k budově ředitelství muzea, kde je učebna umístěna. Viz také orientační foto. Vstupy do muzejní učebny a dolních výstav (stejně tak i sociální zařízení) jsou bezbariérové. Do muzejních expozic a také do přednáškového sálu v Zeleném domě je přístup po schodištích - v případě potřeby vynesení vozíčkáře zajistíme.

Informace

Naše muzeum nabízí bezplatnou **videotéku** s pestrou tematikou. Na 1. nádvoří frýdeckého zámku také funguje odborně a regionálně zaměřená **studijní knihovna**. Informace jsou pro Vás rovněž na stránce: web.telecom.cz/muzeumbeskyd/lekce.htm.

Na stránkách našeho muzea najdete i celou nabídku vzdělávacích programů (určených též dospělé veřejnosti a seniorům) a přehled probíhajících výstav a akcí.

Lekce v muzeu

Dědeček automobil, aneb příběh malých autíček na našich cestách

Výukový program probíhá ve stejnojmenné výstavě, která přibližuje historii lidových automobilů Trabant a Wartburg fy. IFA a modelů fy. Fiat S. p. A. a také dalších příbuzných italských značek Moretti, Innocenti, Bertone, Abarth, Merano, Vignale, Alfa Romeo, Ferrari, a Lamborghini, převážně z rozmezí let 1949-1989. Vystaveny jsou sběratelsky kvalitní modely od velikosti 1 : 24 až po velikost 1 : 72, dobové prospekty a fotografie, ale také autentické součásti historických automobilů, rozebrané nebo doopravené do podoby řezu. Výstavu doprovázejí ukázky činnosti veteránských a fanclubů uvedených značek – např. trofeje ze soutěží, záznamy ze závodů, prezentace jízdy vybraných modelů, apod. Je také možno si domluvit předvedení některého historického vozidla na nádvoří muzea. Výstavou vás provede její autor a zapálený veteránista Jaromír Polášek.

- *Muzejní síně na frýdeckém zámku*
- *Do 16. září 2011*
- *Délka lekce: 45-60 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Život na frýdeckém zámku

Lekce nás během procházky po Zámeckém okruhu frýdeckého zámku seznámí s jeho téměř 700 let dlouhým vývojem i tím, jak se na tomto sídle žilo. Kde asi pan hrabě večeřel, kde se pro něj peklo a vařilo a kde se pravidelně modlil a rozjímal? Nově navštívíme také ledovnu v zámeckém parku. Lekci je také možné podle zájmu zaměřit na umělecké slohy či historické stavební konstrukce.

- *Zámecký okruh*
- *Září-červen*
- *Délka lekce: 60 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)*

Putování po Beskydech

Proměny beskydské turistiky v posledních sto dvaceti letech. Devadesát let od výstavby turistické chaty na Prašivé. Výukový program probíhá ve stejnojmenné výstavě, která přibližuje proměny regionu

Moravskoslezských Beskyd a Pobeskydí v rozmezí let 1880-2011, a to zejména v souvislosti s rozmachem české turistiky. Přiblížena je také problematika počátků beskydské turistiky a proměny turistiky v dalších obdobích – např. německá a polská turistika, osobnosti beskydské turistiky, dobové vybavení, turistická literatura, historické turistické mapy, suvenýry, kroniky, propagační materiály, apod. Samostatný oddíl je věnován nejstarší české chatě ve Slezských Beskydech na Prašivé a obnově Bezručovy chaty a Slezského domu na vrcholu Lysé hory. Výstavou vás provede její autor Jaromír Polášek.

- *Muzejní síň na frýdeckém zámku*
- *Od 18. října 2011 do 23. března 2012*
- *Délka lekce: 45-60 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Dějiny umění

Umění nás obklopuje nejen v galerii, ale potkáváme ho na každém kroku v podobě památek, soch, parků a v mnoha dalších projevech minulosti. Cyklus lekcí o dějinách umění v našich zemích nám zábavnou formou představí umělecké slohy v nejrozmanitější podobě. Fotografické i DVD ukázky nás seznámí nejen s největšími umělci oné doby, ale přiblíží i dobové myšlení, módu a životní styl. Součástí lekcí jsou pracovní listy.

Románský sloh	září až červen
Gotika	září až červen
Renesance	září až červen
Baroko	září až červen
Klasicismus a Empír	září až červen
Romantismus a historismus	září až červen
Secese	září až červen
Moderní architektura	září až červen

- *V muzejní učebně, možno i do školy*
- *Délka lekce: 50 minut*
- *Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)*

Příběhy erbů

Krása, význam, ale i humor erbů a znaků na příkladech z Frýdku a okolí. Proč nosil rytíř na štítu erb a kde na zbroji měl umístěný klenot? Poznáme některé znaky měst a obcí bývalého frýdeckého panství. Galerie erbů slezské šlechty v Rytířském sále frýdeckého zámku. Něco málo o státních znacích. Pracovní list – tvorba vlastního erbovního znaku a erbovní pověsti.

- V muzejní učebně
- Říjen, leden-únor, květen-červen
- Délka lekce: 50-60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Vánoční pozdrav dříve a dnes

Výukový program probíhá ve stejnojmenné studijní výstavě. Žáci a studenti se seznámí s více než stoletou tradicí vánočních a novoročních pozdravů, seznámí se také s některými méně známými regionálními vánočními obyčeji. V rámci tvůrčí dílny budeme zhotovovat netradiční vánoční ozdoby a pozdravy z lisovaného a tištěného papíru, vyzkoušíme také zhotovení novoročního vinše, naučíme se místní vinšování v dialektu.

- Výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě
- Od 28. listopadu do 22. prosince 2011
- Délka lekce: 45-60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001, kl. 33)

Prapodivné Vánoce

Spousta magických pradávných vánočních zvyků a rituálů už upadla v zapomnění. Zkusíme některé připomenout. Třeba ondřejské čáry, věštění počasí i nápadníků. Víte, jak vypadala maškara Matičky nebo Brusaře? Klepete na kurník, a nebo třesete plotem? Odjakživa byly populární vánoční ozdoby z přírodních materiálů – zkusíme si některé vyrobit. **Je nutné si přinést materiál** - několik **šišek pro každého žáka a pak různé přírodniny** dle možností – žaludy, jeřabiny, šípky, mech atd.

- V muzejní učebně
- Od 7. listopadu do 20. prosince 2011
- Délka lekce: 50-60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Svět dětí a hraček

Lekce nás seznámí s hračkami ze sbírek Muzea Beskyd Frýdek-Místek. Koukneme se na panenky, jejich pokojíčky a vybavení, zvířátka, auta, vláčky, stavebnice, hry, houpadla i koloběžky, sáně, kočárky i oblečení. To vše zarámováno fotografiemi dětí. Jedna místnost výstavy je vyčleněna na tvůrčí dílnu pro návštěvníky – můžeme skládat z papíru, vyrábět figurky z těsta, skládat puzzle a hlavolamy nebo z krabiček tvořit město. Lekce ve výstavě Svět dětí a jejich hraček.

- Ve výstavních sících
- Leden
- Délka lekce: 60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Místecké památky 1

Po frýdeckých památkách se letos podíváme za historickými památkami Místku. Koukneme na kostely sv. Jakuba a Všech svatých. Trochu průmyslu Lembergerových textilek, historismus Národního domu, místecké spořitelny a radnice a trocha secese. Víte, kde bývala vila továrníka Löwa? A kde vodní mlýn? Pracovní list.

- V muzejní učebně
- Leden-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Staré sochy Frýdku-Místku a jejich legendy

V našem městě lze vypátrat řadu prastarých soch se zajímavými osudy. Zachycují většinou světce, které naši předkové uctívali jako ochránce před požáry nebo třeba morem. Poznáme naše nejzajímavější svaté – sv. Jana Nepomuckého, sv. Floriána, sv. Šebestiána, sv. Barboru nebo zemské patrony sv. Václava a Vojtěcha a povíme si legendy, které se k jejich životu vážou. I samotné sochy často měly zajímavou historii, byly uctívány i poškozovány, kradeny, opravovány, ale také cestovaly po městě z místa na místo. Tušíte třeba kde stojí socha sv. Rocha? Pracovní list.

- V muzejní učebně
- Leden-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Zámky v Moravskoslezském kraji

Lekce představí zámky turisticky atraktivní, opravované, chátrající, ale i zaniklé. Navštívíme spolu třeba zámky Raduň, Kunčice, Bravantice, Paskov, Ropici, Starou Ves nad Ondřejnicí, Hradec nad Moravicí a další. Některé chátrají a pohlcuje je vegetace, jiné v plném lesku lákají turisty a výletníky. Podívejme se na několik zámků s různými osudy. Pracovní list.

- V muzejní učebně
- Leden-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Po stopách živočichů

Přítomnost mnoha druhů zvířat lze zjistit jen nepřímo – prostřednictvím pobytočných znaků. Naučíme se těmto znakům porozumět. Ukážeme si základní stopy zvířat (s pomocí preparátů, odlitků a obrázků) a některé stopy si můžeme společně nakreslit. Seznámíme se i s dalšími pobytoвыми znaky obratlovců (trus, vývržky, parohy, zbytky srsti, peří, nory, aj.) a bezobratlých (požerky hmyzu, svlečky, kukly, vosí hnízda, nadělení ve spíži, aj.). Vše bude doprovázeno powerpointovou prezentací s doplňujícími obrázky.

- Prostory Muzea Beskyd
- Únor-březen
- Délka lekce: 60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ
- RNDr. Magdaléna Roháčová, Mgr. Kateřina Janová (558 628 001)

Velikonoční vajíčková dílna

Podíváme se na tradiční symbol Velikonoc trochu netradičně. Vajíčko si představíme v různých podobách, s tradičními technikami zdobení i vyzdobené moderními výtvarnými technikami. Připomeneme tradiční, ale pozapomenuté velikonoční hry s vajíčky. Vajíčko může být základem řady moderních dekorací, panáčků a loutek. Vyzkoušíme si různé techniky zdobení vajíček a můžeme z nich tvořit i netradiční objekty a dekorace. **Nutné donést na lekci vyfouknutá vajíčka, tak 2-3 skořápky na žáka, případně další rozmanitý materiál pro tvorbu žáků** (polystyrenová vajíčka, textil, atd.).

- V muzejní učebně
- Od 5. března do 4. dubna 2012
- Délka lekce: 90 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Zvířata a jejich děti

Lekce ke stejnojmenné výstavě, která představí některé druhy obratlovců jak ve stádiu dospělců, tak ve stádiu mláďat. Na vystavených exponátech jednotlivých druhů zvířat lze pozorovat rozdílný vzhled, velikost nebo zbarvení (morfologické znaky) mláďat a dospělých, nebudou chybět základní informace o způsobu jejich života a péče o mláďata. Pro srovnání ukázka larev a dospělců některých druhů hmyzu.

- V muzejní učebně
- Květen-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Marek Weissbrod (558 628 001, kl. 51)

Pobeskydí v pravěku a středověku

Studijní výstava a výukový program přiblíží výběr z nálezů profesionálních a neprofesionálních archeologů v oblasti Moravy a Slezska. Výstavu doplňují letecké záběry pravěkých objektů, středověkých hradů, tvrzišť, hrádků, vesnických plužin a zaniklých vesnic, ve vitrínách je vystaven srovnávací materiál získaný při povrchovém archeologickém průzkumu, doplněný zákresy nálezových situací, rekonstrukcemi keramiky, modely a dalšími materiály. Žáci si mohou řadu nálezů osahat – např. potěžkat autentickou mamutí stoličku, římskou cihlu, gigantolitickou kamennou štípanou industrii, v rámci tvůrčí dílny budeme modelovat hliněnou nádobu, zkusíme si zahrát na repliky pravěkých hudebních nástrojů, ochutnáme magickou kaši a zkusíme, jak se malovaly jeskynní malby. Připraveno ve spolupráci s Českou archeologickou společností.

- V muzejní učebně
- Od 7. května do 28. června 2012
- Délka lekce: 45-60 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)

Lekce ve škole

Kam s ním?

Ekologické myšlení je zadarmo – hlavním nepřítelem přírody je líný, konzumně uvažující člověk. Co všechno jsou lidé schopni vysypat do lesa, jak nakoupit, abychom museli vyhodit co nejméně, co se stane se starým autem, kam jde příspěvek na ekologickou likvidaci starých domácích spotřebičů, naučte se třídit odpad. Připraveno ve spolupráci s Českou televizí.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

O koňské hlavě na třech slepičích nohách

Pohádky a humorky z Frýdecko-Místecka – O dvou líných bratřech z Bruzovic, Zrnko písku z hromady písku, Černá princezna z frýdeckého zámku, O potěpkovi, Tři studenti, Smrt s kosou, Líná žena, hotové neštěstí a další příběhy. Doplněno promítáním doprovodných obrázků.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. stupeň ZŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pověsti z Frýdku a Místku

Strašidlo v Římských lázních, shazování kozla s věže frýdeckého zámku, propadlý zámek na Štandlu, vodník v místeckém náhonu, poklad ve Starém Městě a další příběhy. Jak tyto příběhy vznikaly, o lidových vypravěčích z našeho kraje, ukázky dialektu. Objednejte si do školy vypravěče a autora několika knih a publikací na toto téma.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Doprovodné publikace pro školy*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Těšínské pověsti

Řeka Olza rozděluje jako hraniční řeka Cieszyn a Český Těšín, zároveň obě města spojuje prostřednictvím mostů – doteků přátelství dvou bratrských národů. Těšín je v dnešní době, kdy se sjednocuje Evropa, městem bez hranic, městem, ve kterém družně žijí Češi a Poláci a dnes již také příslušníci dalších národností. Možná se tak naplnilo proroctví o legendárním setkání tří bratří – Bolka, Leška a Těšimíra u Bratrské studánky. Pozvěte si do školy vypravěče, sběratele pověstí a autora řady knih v jedné osobě a zaposlouchejte se do příběhů z dávných časů.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Doprovodná publikace pro školy*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Beskydské pověsti

Za dávných časů před očima prostých lidí, kteří žili v Beskydech i Pobeskydí, defilovaly desítky druhů různých místních strašidel, tehdy ještě za nocí po obloze létali ohniví draci, na mezích hořelo zlato zakletých pokladů a zbojníci zcela svobodně chodili po horách. Pozvěte si do školy vypravěče a sběratele pověstí a dejte zaznít příběhům z Frýdlantu, Hutí pod Smrkem, Malenovic, ze Skalice, Janovic, Morávky, Dobratic, Řeky i odjinud.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Doprovodné publikace pro školy*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Ondrášek – pán Lysé hory

Jak dříve žili beskydští zbojníci, šverci a auseři. Prvním zbojníkem byla Eva Chlopčíková z Nové Vsi, zbojník Ondráš se správně jmenoval Fuciman, největší selská vzpoura proběhla na hukvaldském panství, zbojnické poklady, pověsti o zbojnicích. Doplněno promítáním doprovodných obrázků, projekce DVD, názorné ukázky.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Moravskoslezské Beskydy

Jak Beskydy ke svému názvu přišly, Beskydy na starých mapách, pásemné utváření tohoto pohoří, významné beskydské vrcholy, CHKO Beskydy, výskyt chráněných rostlin a živočichů, jak vypadal život beskydských osadníků v minulosti, beskydská turistika a další.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Beskydské přehrady a nádrže

Jak se lidé naučili zadržovat vodu v krajině, kam zmizely místecké rybníky, jak je možné, že ještě před sto lety bylo v oblasti Beskyd více jak 50 malých vodních nádrží. Přehradní nádrže Šance, Morávka, Žermanice, Olešná, malé vodní nádrže Maxův klaus, Fridrichův klaus, Lučovec, Blato, Panská nádrž, Velký klaus, Černý klaus a další.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Teče voda, teče...

Příběhy beskydských potůčků, potoků, říček a řek. Jak lidé dříve využívali energii tekoucí vody ke splavování dřeva, pohonu mlýnů, pil a hamrů. Dochované vodní technické památky v našem regionu. Peřeje a meandry na vodních tocích, ochrana před velkými vodami – ochranné hráze a nádrže, znečištění vodních toků.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Ekologie pro každý den

Začněme se chovat ekologicky – naše planeta není na jedno použití! Ekologické myšlení je zadarmo – hlavním nepřítelem přírody je líný, konzumně uvažující člověk. Co všechno jsou lidé schopni vysypat do lesa, jak nakoupit, abychom museli vyhodit co nejméně, co se stane se starým autem, kam jde příspěvek na ekologickou likvidaci starých domácích spotřebičů, naučte se třídit odpad. Připraveno ve spolupráci s Českou televizí.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Kočka – domácí tygr

Na každém kroku potkáváme kočky domácí – elegantní šelmy, které nezaprou duši divokého tygra. Obyčejné přítulné Mícy, s láskou chované a kmené, a také bezpočet toulavých zdivočelých koček, které vskrytu žijí v naší blízkosti. Ze života divoké beskydské kočky, kočičí akrobati, kořátko do paneláku nebo na zahrádku, ulovená myš – dárek ve vaší posteli, kam s poraněnou kočkou, návod na chov kočky, charta na ochranu práv zvířat a další. Objednávejte u Mgr. Poláška, který má doma pravý „kočičinec“ – stará se o 8 koček.

- Září-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. stupeň ZŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)

Automobil versus člověk

Motorizace je fenoménem doby – ve Frýdku-Místku jezdí v současné době více jak 25 000 automobilů a městem projíždí každý den až 47 000 osobních aut a kamionů. Mnoho řidičů navíc jezdí rychle a agresivně a nebere ohled na chodce. Jak je to s našimi právy a povinnostmi? Přiblížíme si nebezpečná místa v našem městě, jak a hlavně kde máme správně přecházet, jak by se měli chovat cyklisté a jaké prohřešky lidé nejčastěji při svém pohybu po městě páchají. Budeme řešit vzorové situace a také si přiblížíme některé dopravní nehody.

- Září-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)

Dědeček automobil

Motorizace je fenoménem doby – ve Frýdku-Místku jezdí v současné době více jak 25 000 automobilů. Dnešní řidiči mají v oblíbenosti auta velká, silná a rychlá. Nad starými auty, malými a lidovými vozy, se dnešní žáci spíše ušklíbají. V rámci programu se žáci podívají, s jakými auty se u nás dříve jezdilo a také jak se taková auta vyráběla, podívají se pod kapotu, uvidí také nadšence, kteří takovými auty dodnes jezdí. Např. jak vypadal Záporožec, Wartburg, proč se automobilu Volga říkalo carevna, za volantem starého Fiatu, jak dopadne havárie Trabantu, crash testy automobilů Škoda. Žáci si také vyzkoušejí test znalostí pravidel silničního provozu a podívají se staveniště dálnice a také na preventivní záběry z vyšetřování dopravních nehod silničních vozidel.

- Září-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)

Nešumně šumný a šumně nešumný

Frýdek a Místek

Jakou podobu má současný Frýdek? Široké ulice přeplněné auty, parkoviště, ale i množství zeleně, hypermarkety a supermarkety, tržnice, herny, bary, průmyslové zóny, hotely na Zámeckém náměstí a také krásné památky. Jakou podobu má současný Místek? Také Místek se za posledních padesát let proměnil k nepoznání. Malé obchůdky a živnosti vystřídaly obchodní a průmyslové zóny. Někdejší hřbitovy vystřídaly parky, Riviére už nevedou rozpadající se sousoší Evropy. Budeme chválit, ale také budeme kritičtí – kdo se umí dívat, ten vidí, co jiní nevidí.

- Září-červen
- Délka lekce: 45 minut
- Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ
- Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)

Zmizelý Frýdek a Místek

Běžně chodíme po ulicích Frýdku a Místku a příliš si neuvědomujeme, jak hodně se známá místa za posledních sto let proměnila. Prostřednictvím promítání dvojic snímků se žáci seznámí s proměnami města v konkrétních místech, např. jak dříve vypadala Masarykova třída ve Frýdku nebo Ostravská ulice v Místku, jak to vypadalo na nábřeží Ostravice, než se postavila sportovní hala, aj.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1 stupeň od 3. třídy a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pobeskydí v pravěku a středověku

Proměny regionu od počátku osídlení – pravěké nálezy v oblasti, pravěká hradiska, středověké hrádky, zakládání prvních osad, jak se žilo ve středověkém městě, jak vypadala polozemnice, první městské domy. Putování s obchodníky po Jantarové stezce, jak se dříve obchodovalo, Frýdek a Místek na nejstarších mapách, nejstarší dochované stavební památky v Pobeskydí.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Krása lidové architektury

Staré roubené chalupy a zděné domy vypovídají o sociálním postavení někdejšího vlastníka, zcela jiné možnosti měl při tvorbě svého obydlí fojt a sedlák, jiné pasekář v horách nebo chalupník. V krajině je rozeseť množství lidových staveb, sezónních i trvalých, obytných a hospodářských. Jenom v oblasti Beskyd a Pobeskydí se nachází více jak 80 dřevěných kostelů, kaplí a zvoníc.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1 stupeň od 3. třídy a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Od totality k sametové revoluci

17. listopad 1989 – všichni současní žáci a studenti se již narodili po tomto datu. O životě v etapě reálné rozvinuté socialistické společnosti, v době lítého boje za světový mír, mají jen zprostředkované informace. Prostřednictvím autentických obrazových pramenů se pokusíme tuto dobu přiblížit. Doplněno besedou k tomuto tématu.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Naši zmizelí židovští sousedé

Neznámé skutečnosti z historie židovského osídlení na Frýdecko-Místecku, tragické osudy Židů v období holocaustu, dochované i zmizelé židovské památky ve Frýdku-Místku a další. Soudobé projevy antisemitismu a jak proti nim nejlépe postupovat.

- *Září-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Mile bývalo u dědečka a babičky na Vánoce

Významné svátky a obyčej v období od sv. Ondřeje do sv. Tří králů. Jak se lidé dříve chystali na Vánoce, zimní dětské hry a zábavy, co nesmělo chybět v tradičním betlému, jak se zdobily první stromečky v našem kraji, vánoční nadílka před sto lety, vánoční pranostiky a vinšování, koledy našich předků.

- *Jen pro školy mimo Frýdek-Místek – školy z Frýdku-Místku zveme do muzea na vánoční výstavu a výukový program*
- *Od 28. listopadu do 22. prosince 2011*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Kouzelný svět kalendářů

Přirozenými časovými intervaly se řídí život většiny živočichů a rostlin na Zemi. Člověk si na rozdíl od živočichů plynutí času uvědomuje. V dobách, kdy se lidé naučili počítat, začali čas i měřit a časem vytvořili první kalendáře. Znáte rčení „Kalendář – starý lhář?“ A co termíny sluneční den, lunární měsíc a tropický rok? Pojdme se přenést do kouzelného světa starých i nových kalendářů, které poskytují zajímavou výpověď o době, ve které vznikly. Beseda bude doplněna projekcí a také malou výstavkou historických, regionálních i současných kalendářů.

- *Leden-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Ladislav Dryák – Obrázky z domova

Domov – všeobsahující a ničím nenahraditelný pojem a podstata lidské existence. Pro Ladislava Dryáka i přes mnohaleté odloučení, způsobené emigrací, domovem zůstává rodný kraj pod malebnými beskydskými vrcholy, je jím rodný Dolní Sklenov nedaleko Janáčkových Hukvald. Domovem je pro něj i německé město Düsseldorf, ve kterém již více jak třicet let žije a pracuje. Domovem se pro stále více lidí stává také sjednocující se Evropa – stáváme se v protikladu k lokálnímu patriotismu Evropany – evropskými občany. Do Frýdku-Místku Evropa vkročila, alespoň pomyslně, či spíše přijela na hřbetě statného býka – boha Dia – v úterý 4. června 2002. Umístění sochy ve městě se před lety odehrálo jako proevropská slavnost, na které nechyběl vedoucí delegace Evropské komise Ramiro Cybrian. Pár dnů před 18. červencem 2009 tato kontroverzní socha nadobro opustila Frýdek-Místek. Jak je to s naším evropanstvím? Výukový program přiblíží životní osudy a tvorbu malíře a sochaře Ladislava Dryáka.

- *Leden-červen*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Velikonoce

Velikonoce a lidové zvyky, dva neoddělitelné pojmy, které zazní mnohokrát během velikonočního programu. Seznámíme vás s tradicemi tohoto období a také s různými zdobíci technikami, které „maléřečky“ dříve používaly při zdobení vajíček. Napínavé budou také příběhy ze starých časů – velkopáteční pověsti o pokladech, příběhy o Moraně, čarování a další. V rámci programu si žáci budou moci prohlédnout historické velikonoční pozdravy, různé druhy pomlázek, řehtačky, žánrové obrázky, malovaná vajíčka a další. Naučí se, jak se dříve zdobila palma na Květnou neděli.

- *Od 19. března do 6. dubna 2012*
- *Délka lekce: 45 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Jak podzim barví stromy

Podzim hýří paletou barev! Jsou to právě stromy rostoucí v okolí našich domovů, které často neznáme, nevíme, jak se jmenují, kde se tu vzaly natož, jak jsou staré nebo kdo v nich žije. A přece leckterý z nich pamatuje více než my, může být zajímavý i tajuplný. Naučíme se poznávat nejběžnější stromy podle jejich vzhledu a znaků (listů, kůry, pupenů, plodů). Odneseme si od každého stromu větvičku s názvem stromu, tu si založíme a následně vylisujeme. Nakonec získáme čarukrásný barevný obtisk listu.

Náhradní plán při nepříznivém počasí: Při mírném dešti je možno podívat se na stromy do zámeckého parku. Při větším dešti v prostorách Muzea Beskyd určíme s dětmi stromy podle vylisovaných listů, nasbíraných šišek, kůry a povíme si příběhy a zajímavosti o jednotlivých stromech. Tvary jednotlivých listů si můžeme nakreslit. Ukážeme si typické a zajímavé lesní rostliny (herbářové položky).

- Frýdecký les
- Říjen-listopad
- Délka vycházky: 90-120 minut
- Pro 2.-4. třídu 1. stupně ZŠ
- Mgr. Eva Stanovská (558 628 001)

Pojďte s námi proti proudu Morávky

Soutok Ostravice s Morávkou, tradiční zástavba ve Starém Městě, přirozené porosty říčních niv, geologický vývoj, říční stupně a peřeje, meandry řeky Morávky. Pozůstatky plavebních kanálů a starších protipovodňových úprav. Orientace v krajině v okolí města, pozorování z různých stanovišť, práce s mapou, určování rostlin, dřevin a živočichů. Žáci si vyzkoušejí rýžování nerostů z říčních náplav. Nazpět do Frýdku vlakem ze zastávky Dobrá.

- *Září-červen mimo zimní období*
- *Celodenní vycházka, délka trasy 5–6 km*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pojďte s námi po Frýdku

Pojďte s námi po Místku

Významné objekty a jejich pozorování z různých stanovišť, základní znalosti o městě, orientace v zastavěném území, hlavní ulice, konfrontace starší a současné podoby města prostřednictvím dobových fotografií, čtení z plánu a mapy. Poloha města v krajině, členění povrchu města, vodní toky, komunikace. Minulost a přítomnost, prohlídka nejvýznamnějších památek. Za odměnu strašidelné pověsti, které se vážou ke konkrétním místům.

- *Září-červen za příznivého počasí*
- *Délka vycházky: 90 minut*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pojďte s námi prozkoumat jarní přírodu!

I na okraji města lze objevit zajímavou přírodu. Pojďte se s námi projít Frýdeckým lesem - prohlédneme si stromy, které zde rostou, a určíme si je podle listů, kůry, případně plodů a pupenů. Také se podíváme, jaké byliny lze v jarní přírodě nalézt. Popovídáme si, jak funguje takový les, jaké živočichy v něm můžeme najít, co žije na stromech a ve stromech. Budeme hledat hmyzí obyvatele lesa a s trochou štěstí uvidíme i nějaká větší zvířata. Doporučení: zájemci si s sebou mohou vzít **propisku, tvrdé desky a noviny**, a rovnou si zajímavé rostliny zakládat a vytvořit si tak vlastní herbář. **Náhradní plán při nepříznivém počasí:** Prostory Muzea Beskyd. Při mírném dešti si prohlédneme stromy zámeckého parku, štěpnice a naučnou ceduli s ptáky v novém parku. Dozvíme se zajímavosti o místních stromech a živočiších. Uvnitř pak budeme s dětmi určovat stromy podle vylisovaných listů, nasbíraných šišek, kůry či plodů. Tvary jednotlivých listů si můžeme společně nakreslit. Ukážeme si typické a zajímavé jarní rostliny (výukový materiál). Co v příměstské přírodě žije, si ukážeme v podobě preparátů hmyzu a obratlovců.

- *Frýdecký les*
- *Duben-květen*
- *Délka vycházky: 90-120 minut*
- *Pro 2.-7. třídu ZŠ*
- *RNDr. Magdaléna Roháčová (731 158 295), Mgr. Eva Stanovská, Mgr. Kateřina Janová (558 628 001)*

Pojďte s námi kolem přehrady Olešná

Přehradní nádrž Olešná byla postavena v roce 1964 v rámci tzv. programu na výstavbu malých beskydských vodních nádrží. V rámci vycházky se seznámíme s nejstarší minulostí našeho města, prohlédneme si tradiční venkovskou architekturu, budeme pozorovat beskydské vrcholy, spatříme neregulovaný úsek říčky Olešné.

- *Září-červen, mimo zimní období*
- *Celodenní vycházka, délka trasy 6–7 km*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pojďte s námi na Metylovskou hůrku

Vycházka do okolí Místku. Podél řeky Ostravice, Hodoňovický náhon, lidová architektura, kde stával Kubalův šenk, jak vzniklo centrum Salesiánů v Hodoňovicích, kde se dají sbírat pazourky, vytěžené pískovny, pravěké osídlení, vrchol Metylovské hůrky, Kamenec. Nazpět vlakem z Pržna nebo autobusem z Hodoňovic (13.05 hod.).

- *Září-červen, mimo zimní období*
- *Celodenní vycházka, délka trasy 6–8 km*
- *Pro 1. stupeň ZŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Pojďte s námi na Štandl

Vlastivědně a přírodovědně zaměřená vycházka do okolí města. Říčka Olešná, mokřady pod Štandlem, zaniklý středověký hrádek na Štandlu, zaniklá středověká osada Friedeberk – Lipina, možnost pokračování vycházky směrem na Lysůvky a k přehradě Olešná. Při celodenní vycházce pokračování do Chlebovic nebo do Staříče – výstup na rozhlednu pod vrcholem Kabátice v Chlebovicích a prohlídka včelařského muzea.

- *Září-červen, mimo zimní období*
- *Půldenní až celodenní vycházka,*
- *Délka trasy 6–7 km, delší trasa 8–10 km*
- *Pro 1. a 2. stupeň ZŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Město na hranici

Pojďte s námi do Českého Těšína a Cieszyna. Historicko-vlastivědná vycházka. Jak vypadá Sachsenberg, o kterém zpívá Jaromír Nohavica, kulturní středisko Stará střelnice, rezervace Lasek Miejski nad Puńcówka, rezervace Lasek Miejski nad Olza, kde roste „Těšíňanka“, Rynek, Stary Targ, Góra Zamkowa, cmentarz żydowski a další. Osudy pozoruhodného města na hranici, prohlídka některých objektů, významní rodáci, místní pověsti.

- *Září-červen, mimo zimní období*
- *Celodenní vycházka, délka trasy 5–6 km, doprava vlakem*
- *Pozor – nutný cestovní pas nebo občanský průkaz*
- *Pro 2. stupeň ZŠ, SŠ*
- *Mgr. Jaromír Polášek (603 505 727, 558 628 001)*

Výstavy Muzea Beskyd (bez lekce)

Nejlepší dětské literární práce (8. 9.- 2. 10. 2011)

Výstava nejlepších dětských literární prací XII.ročníku mezinárodní literárně-výtvarné soutěže v cyklu „Tvoříme vlastní vydavatelství“ „**O čem sní hračky**“. Samostatně napsat, ilustrovat a vyrobit knihu vyžaduje hodně píle, fantazie a vytrvalosti. To si již po dvanácté vyzkoušely děti z Česka, Polska a Slovenska v mezinárodní literární soutěži „Tvoříme vlastní vydavatelství“, kterou tradičně pořádají Městská knihovna Frýdek-Místek, Książnica Beskidzka v Bielsku-Białej a Žilinská knižnica. Téma letošního ročníku „O čem sní hračky“ oslovilo celou řadu dětí a vznikly tak velmi pěkná originální díla. Soutěž probíhala nejdříve na národních úrovních a 15 nejlepších prací postoupilo do kola mezinárodního jehož slavnostní vyhodnocení se uskutečnilo v květnu letošního roku v Nové scéně Vlast. Nyní organizátoři soutěže využili možnosti vystavit nejlepší knihy v muzejní učebně Muzea Beskyd Frýdek-Místek, kde si je může prohlédnout široká veřejnost a třeba se inspirovat pro další ročníky soutěže.

Vernisáž se uskuteční **ve čtvrtek 8. září v 16.00 hodin** v muzejní učebně na Zámecké ulici.

Ve všední dny bude výstava přístupna od 9.00 do 11.30 a o víkendu od 13.00 do 17.00 hodin.

Zvyky jarního a letního období (16. 2.-8. 4. 2012)

Výstava připomene zvyky tohoto období. Kořeny některých zvyků sahají hluboko do minulosti, byly postupně transformovány do nových poloh a významů, mnohé dodnes přežívají nebo se mění či obnovují. Masopustem začínají jarní zvyky, pokračují půstem a velikonocemi, tyto zvyky mají většinou charakter společenský, působí jako zajištění zdraví a pohody pro jednotlivce, rodinu nebo celý kolektiv tehdejší vesnice. Kolem Velikonoc se začínalo se zvyky, které měly zajistit hojnost úrody. Tím začala i každodenní těžká práce na zajištění obživy, která bývala přerušována jen dalšími obřadními a církevními zvyky. Celé konání pak bylo završeno sklizní, dožínkami a děkováním za úrodu, která zajistí přežití nastávající zimy.

"Neučiníš sobě rytiny" (9. 2.-25. 3. 2012)

Putovní výstava přibližuje evangelické umění toleranční doby od roku 1781 do roku 1861. K vidění budou obrázky na skle, textilní pokrývky na kalichy a další bohoslužebné náčiní, staré fisky a stříbrné šperky těšínského kroje. Panely s texty a fotografiemi doplní exponáty ze sbírek Muzea Beskyd Frýdek-Místek.

Petr Boreček - Sochy (19. 4.-27. 5. 2012)

Výstava prací třineckého výtvarníka.

Kontakt

Mgr. Jaromír Polášek

Tel: **558 628 001, kl. 33**

603 505 727

(nejlépe v 7.00-8.00 a 12.30-14.00)

E-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz

jaromir.polasek@tiscali.cz

RNDr. Magdaléna Roháčová, PhD.

Tel: **558 628 001, kl. 42**

731 158 295

E-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz

Mgr. Bc. Marek Weissbrod

Tel: **558 628 001, kl. 51**

(nejlépe v 7.00-8.00 a 12.30-15.00)

E-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz

Mgr. Eva Stanovská

Tel: **558 628 001, kl. 41**

E-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz

Adresa

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Oddělení programu a propagace

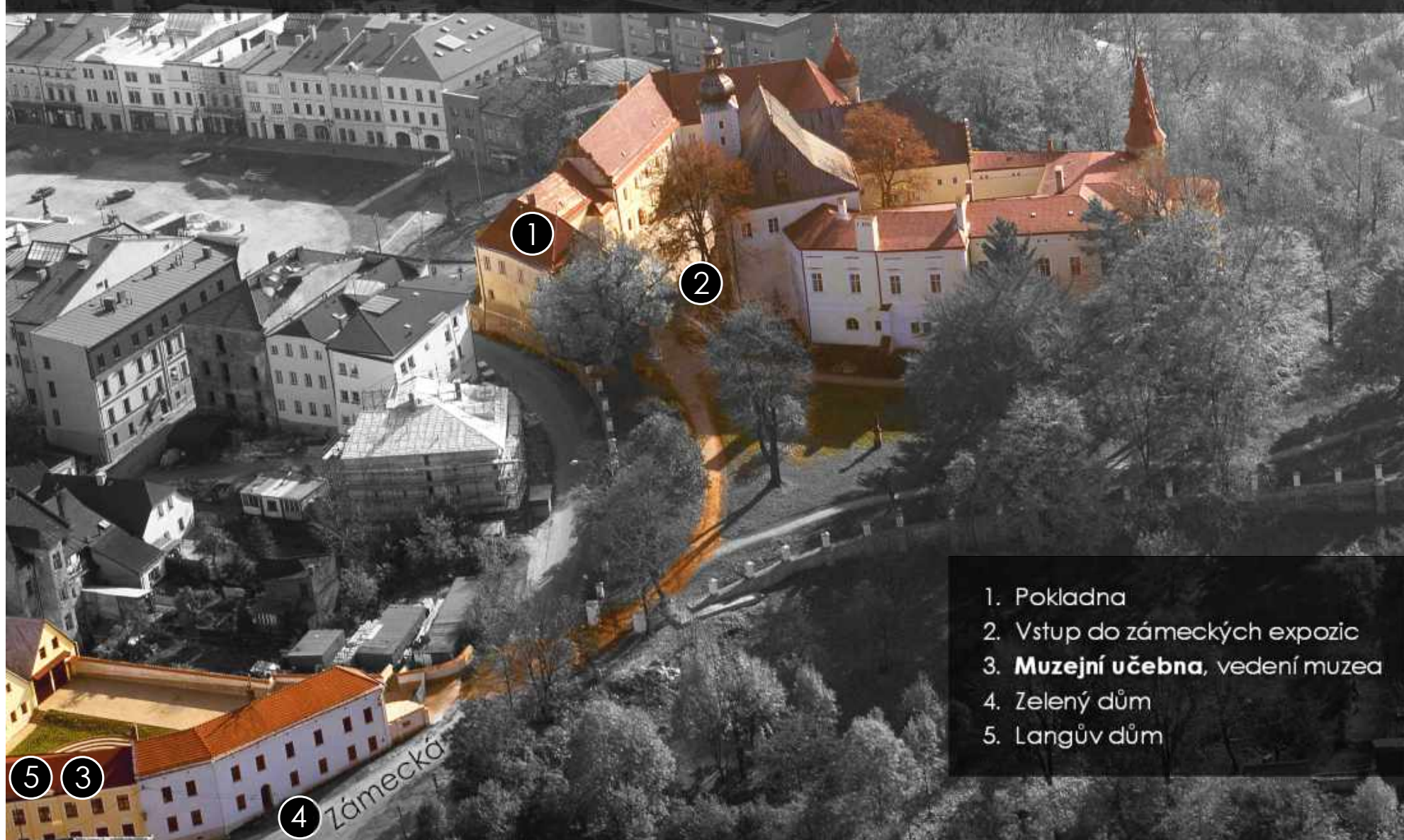
Hluboká 66, 738 01 Frýdek-Místek

Mgr. Kateřina Janová

Tel: **558 628 001, kl. 42**

E-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz

Orientační foto

Fotografie dělí a frýdeckého zámku 2010-2011, foto: Marek Weissbrod, Městská knihovna F-M, letecké orient. foto ze sbírek Muzea Beskyd. Nabídku programů připravili: Mgr. Jaromír Polášek, Mgr. Marek Weissbrod a pracovníce PVO. Oddělení programu a propagace Muzea Beskyd Frýdek-Místek, srpen 2011.